

Symulacje Komputerowe

Raport: 1

Temat sprawozdania ..... **Coś kreatywnego** .....
Nazwisko i Imię prowadzącego kurs ..... **dr Michał Balcerek** .....

Wykonawca:	
Imię i Nazwisko, nr indeksu	Kacper Budnik, 262286 Szymon Malec, 262276
Wydział	Wydział matematyki, W13
Termin zajęć:	Wtorek, 15 ¹⁵
Numer grupy ćwiczeniowej	T00-70d
Data oddanie sprawozdania:	24 kwietnia 2022
Ocena końcowa	

Adnotacje dotyczące wymaganych poprawek oraz daty otrzymania poprawionego sprawozdania

1. Wstęp - Koniec

2. Liniowy generator kongruentny - Kiedyś

3. Metoda odwrotnej dystrybuanty - Malec

3.1. Opis

Metoda ta polega na generowaniu zmiennej losowej X generując zmienną U z rozkładu jednostajnego oraz nakładając na nią funkcję odwrotną dystrybuanty.

Algorytm dla rozkładów dyskretnych

Założmy, że rozkład X ma postać $P(X = x_i) = p_i$, $i = 1, 2, \dots$.

1. Generuj $U \sim \mathcal{U}(0, 1)$.
2. Wyznacz $j \in \mathbb{N}$ takie, że $\sum_{i=1}^{j-1} p_i < U \leq \sum_{i=1}^j p_i$.
3. Zwróć $X = x_j$.

Algorytm dla rozkładów ciągłych

Założmy, że X ma dystrybuantę $F(x)$.

- a) Jeśli dystrybuanta jest ściśle rosnąca:
  1. Generuj $U \sim \mathcal{U}(0, 1)$.
  2. Zwróć $X = F_X^{-1}(U)$.
- b) Jeśli dystrybuanta nie jest ściśle rosnąca:
  1. Generuj $U \sim \mathcal{U}(0, 1)$.
  2. Zwróć $X = \tilde{F}_X^{-1}(U)$, gdzie $\tilde{F}_X^{-1}(y) = \inf\{x \in \mathbb{R} : F_X(x) \geq y\}$.

3.2. Przykłady

Dyskretny - chuj

Ciągły - rozkład Cauchy'ego

Chcemy wygenerować $X \sim C(\mu, \sigma)$. Dystrybuanta rozkładu Cauchy'ego ma postać

$$F(x) = \frac{1}{\pi} \arctan\left(\frac{x - \mu}{\sigma}\right) + \frac{1}{2}.$$

Za pomocą elementarnych przekształceń jesteśmy w stanie otrzymać funkcję odwrotną

$$F^{-1}(y) = \sigma \tan\left(\pi\left(y - \frac{1}{2}\right)\right) + \mu.$$

Zatem, żeby wygenerować X , należy najpierw wygenerować $U \sim \mathcal{U}(0, 1)$ i zwrócić $F^{-1}(U)$. Możemy to jednak lekko uprościć. Niech $Z \sim \mathcal{U}\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$. Wtedy

$$Z \stackrel{d}{=} \pi\left(U - \frac{1}{2}\right).$$

Ostatecznie algorytm będzie wyglądał następująco:

1. Generuj $Z \sim \mathcal{U}\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$.

2. Zwróć $X = \sigma \tan(Z) + \mu$.

Aby przetestować powyższy algorytm, generujemy wektor 1000 realizacji zmiennej X , a następnie porównujemy dystrybuantę empiryczną tej próbki z dystrybuantą teoretyczną oraz tworzymy histogram i porównujemy go z gęstością. Jak możemy zauważyć dystrybuanty empiryczna i teoretyczna są do siebie zbliżone. To samo możemy powiedzieć o krzywej gęstości, której kształt jest podobny do histogramu próby.

4. Metoda akceptacji i odrzucenia^[1] - Budnik

4.1. Opis metody dla przypadku dyskretnego^[1]

Metoda akceptacji i odrzucenia służy do generowania zmiennej losowej $\mathbf{X}$ przy użyciu innych zmiennych. By móc wykorzystać tę metodę muszą być spełnione:

- Potrafimy efektywnie generować inną zmienną losową $\mathbf{Y}$
- Zmienne $\mathbf{X}$ oraz $\mathbf{Y}$ muszą być skupione na tym samym zbiorze
- Potrafimy wyznaczyć stałą c taką że $\frac{\mathbb{P}(X=i)}{\mathbb{P}(Y=i)} \leq c$ dla każdego i

Jeśli są spełnione powyższe założenia możemy użyć poniższego algorytmu do generowania zmiennej $\mathbf{X}$.

Algorytm

1. Generuj jedną realizację $\mathbf{Y}$
2. Generuj $U \sim \mathcal{U}(0,1) \sim \mathcal{U}(0,1)$, $U \perp \mathbf{Y}$
3. Jeśli $U \leq \frac{p_Y}{c q_Y}$ zwróć $\mathbf{X}=\mathbf{Y}$, w przeciwnym wróć do 1.

4.2. Opis metody dla przypadku ciągłego^[2]

Metoda akceptacji i odrzucenia służy do generowania zmiennej losowej $\mathbf{X}$ o gęstości $f(x)$ przy użyciu innych zmiennych. By móc wykorzystać tę metodę muszą być spełnione:

- Potrafimy efektywnie generować inną zmienną losową $\mathbf{Y}$ o gęstości $g(x)$
- Zmienne $\mathbf{X}$ oraz $\mathbf{Y}$ muszą być skupione na tym samym zbiorze
- Potrafimy wyznaczyć stałą c taką że $\sup \frac{f(x)}{g(x)} \leq c$ dla każdego x , gdzie $g(x) \neq 0$ (więc również $f(x) \neq 0$)

Algorytm

1. Generuj jedną realizację $\mathbf{Y}$
2. Generuj $U \sim \mathcal{U}(0,1)$, $U \perp \mathbf{Y}$
3. Jeśli $U \leq \frac{f(Y)}{c g(Y)}$ zwróć $\mathbf{X}=\mathbf{Y}$, w przeciwnym wróć do 1.

4.3. cos

W obu przypadkach, ciągłym i dyskretnym, prawdopodobieństwo, że zmienna zostanie zaakceptowana wynosi $\frac{1}{c}$. Średnia liczba powtórzeń algorytmu wynosi c , zatem stałą tę powinniśmy dobrać jak najmniejszą spełniającą wymagane kryteria.

4.4. Przykład

5. Metoda splotowa - Malec

5.1. Opis

Metoda ta pozwala wygenerować pewną zmienną losową X , przy pomocy innych zmiennych, które potrafimy efektywnie generować, i zsumowaniu ich. Załóżmy, że

$$X \stackrel{d}{=} Y_1 + Y_2 + \dots + Y_n,$$

gdzie Y_i to zmienne losowe niezależne. Wtedy algorytm wygląda następująco:

1. Generuj $Y_1, Y_2, \dots, Y_n$.
2. Zwróć $X = Y_1 + Y_2 + \dots + Y_n$.

5.2. Przykłady

Dyskretny -

Ciągły -

6. Metoda kompozycji - Malec

7. Metoda Boxa-Mullera - Budnik

8. Metoda biegunowa - Budnik

9. Zakończenie - Początek

Bibliografia

- [1] <https://youtu.be/NFmbgbyj5M0?t=1323>
- [2] TBA